

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä helmikuuta 2012

93/2012

Sosiaali- ja terveysministeriön asetus

työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön eläkevastuun laskuperusteista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 2012

Sosiaali- ja terveysministeriön päätöksen mukaisesti
muutetaan työntekijän eläkelain mukaista toimintaa harjoittavan eläkesäätiön eläkevastuun laskuperusteista annetun sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (567/2007) liite 1:n 1, 3, 4.1.1, 4.2.1, 4.2.4 ja 5.1 kohta sekä liite 2, sellaisina kuin niistä ovat, liite 1:n 1 kohta asetuksessa 1048/2011, liite 1:n 4.2.4 kohta asetuksessa 980/2009, liite 1:n 5.1 kohta sekä liite 2:n 1—4, 6 ja 7 kohta asetuksessa 261/2011 sekä liite 2:n 5 ja 8 kohta asetuksessa 1228/2011, seuraavasti:

Tämä asetus tulee voimaan 29 päivänä helmikuuta 2012, lukuun ottamatta liite 1:n 3, 4.1.1 ja 4.2.1 kohtaa, jotka tulevat voimaan

31 päivänä joulukuuta 2012. Asetusta sovelletaan ensimmäisen kerran eläkesäätiön vuodelta 2012 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa.

Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 2012

Sosiaali- ja terveysministeri *Paula Risikko*

Matemaatikko Pirjo Moilanen

**MUUTOS LASKUPERUSTEISIIN TYÖNTEKIJÄN ELÄKELAIN MUKAISTA
TOIMINTAA HARJOITTAVILLE ELÄKESÄÄTIÖILLE**

1 VAKUUTUSTEKNISET SUUREET

Näissä laskuperusteissa esiintyvät vakuutustekniset suureet lasketaan TyEL:n mukaisen eläkevakuutuksen yleisten laskuperusteiden mukaisesti käyttäen seuraavia erikoisvakioiden arvoja:

Perustekorko

$$1.1. 2012- \quad b_1 = 0,0325$$

Kuolevuus

- miesten vanhuuseläke ja työttömyyseläke

$$b_2 = \begin{cases} 0, & \text{kun } v - x < 1940 \\ -1, & \text{kun } 1940 \leq v - x < 1950 \\ -2, & \text{kun } 1950 \leq v - x < 1960 \\ -3, & \text{kun } 1960 \leq v - x < 1970 \\ -4, & \text{kun } 1970 \leq v - x < 1980 \\ -5, & \text{kun } 1980 \leq v - x < 1990 \\ -6, & \text{kun } v - x \geq 1990, \end{cases}$$

- naisten vanhuuseläke ja työttömyyseläke

$$b_2 = \begin{cases} -7, & \text{kun } v - x < 1940 \\ -8, & \text{kun } 1940 \leq v - x < 1950 \\ -9, & \text{kun } 1950 \leq v - x < 1960 \\ -10, & \text{kun } 1960 \leq v - x < 1970 \\ -11, & \text{kun } 1970 \leq v - x < 1980 \\ -12, & \text{kun } 1980 \leq v - x < 1990 \\ -13, & \text{kun } v - x \geq 1990, \end{cases}$$

missä $v - x$ on työntekijän syntymävuosi.

Työkyvyttömyys

$$b_3 = 1$$

$$b_4 = 1$$

$$b_5 = 1$$

$$b_6 = 1$$

$$b_7 = 1$$

$$b_8 = 1$$

Rahanarvon muuttuvuus

$$1.1. 2012 - \quad b_{15} = 0,0025$$

Vakuutusteknisiä vastuita laskettaessa käytettävä rahastokorko

$$i_0 = b_1 - b_{15}$$

Eläkevastuun täydennyskerroin

$$1.1.2012 - 31.3.2012 \quad b_{16} = 0,0000$$

$$1.4.2012 - \quad b_{16} = 0,0009$$

3 RAHASTOITU VANHUUSELÄKE

Seuraavassa esitettävää rahastoidun eläkkeen laskutapaa käytetään vanhuuseläkkeen yhteydessä. Muissa etuuslajeissa ei aktiiviaikana muodostu rahastoitua eläkettä.

Rahastoidun eläkkeen määrä vuoden v lopussa määritellään kaavalla

$$(3) \quad E_v^R = \begin{cases} E_{v-1}^R + \Delta E_v^R, & \text{kun } x < 55 \\ (E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)(1 + i_v), & \text{kun } x \geq 55, \end{cases}$$

missä rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R lasketaan kaavan (5) mukaan. Kertoimella i_v korotetaan rahastoidun eläkkeen määrää. Kerroin i_v määritellään kaavalla

$$(4) \quad i_v = {}^1i_v + {}^2i_v + {}^3i_v + {}^4i_v,$$

missä 1i_v perustuu TyEL 171 §:n 1 momentin mukaiseen täydennykseen, 2i_v TyEL 174 §:n kohdan 3 mukaiseen erikseen siirrettäviin täydennyksiin, 3i_v TyEL 174 §:n kohdan 3 perusteella 53 vuotta täyttäneiden työntekijöiden korotetusta työeläkevakuutusmaksusta tehtävään täydennykseen ja 4i_v TyEL 171 §:n 2 momentin mukaiseen täydennykseen. Kertoimien 1i_v , 2i_v , 3i_v ja 4i_v arvot on annettu liitteessä 2.

Rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R vuonna v lasketaan kaavalla

$$(5) \quad \Delta E_v^R = \begin{cases} 0,005 \cdot S_v, & \text{kun } x < 55 \\ 0, & \text{kun } x \geq 55. \end{cases}$$

Jos työntekijän vanhuuseläke alkaa iästä z alkaen, rahastoitua eläkettä muutetaan kaavalla

$$(6) \quad E_v^R(z) = \frac{\bar{N}_{65}}{N_z} E_v^R,$$

missä z on ikä kuukauden tarkkuudella työntekijän ensimmäiselle TyEL:n mukaiselle vanhuuseläkkeelle siirtymistä edeltävän kuukauden lopussa. Laskettaessa kaavan (7) mukaista vastaisen vanhuuseläkkeen eläkevastuuta tapauksessa, jossa $x \geq 65$, ikänä z käytetään hetkelle 31.12. v kuukauden tarkkuudella laskettua ikää.

Jos rahastoidun vanhuuseläkkeen laskemisen jälkeen joudutaan korjaamaan työntekijän työansioita, korjattu rahastoituu vanhuuseläke lasketaan kunkin vuoden osalta ao. vuoden perusteita soveltaen.

4.1.1 VASTAISTEN VANHUUSELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU

Vastaisten vanhuuseläkkeiden eläkevastuu hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(7) \quad \bar{V}_v^v = \sum_{x < 65} E_v^R \frac{\bar{N}_{65}}{D_{x+1/2}} + \sum_{65 \leq x < 76} E_v^R(z) \bar{a}_{x+1/2}.$$

Eläkevastuuta laskettaessa otetaan huomioon myös vapaakirjat sekä työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen saajien vastaiset vanhuuseläkkeet.

Tilinpäätöksessä 31.12. v voidaan määränä \bar{V}_v^V käyttää seuraavan kaavan ilmaiseman periaatteen mukaista likiarvoa

$$(8) \quad V_v^V = \begin{cases} (1+i_0)\bar{V}_{v-1}^V + (1+i_0)^{0.5} \frac{\sum S_v}{\sum S_{v-1}} \sum \left(\frac{\bar{N}_{65}}{D_{x-1}} \Delta E_{v-1}^R \right), & \text{kun } x-1 < 55 \\ (1+i_0)(1+i_v)\bar{V}_{v-1}^V - \bar{V}_v^{VA}(\text{alk}), & \text{kun } x-1 \geq 55 \end{cases}$$

missä $\bar{V}_v^{VA}(\text{alk})$ on niiden vanhuuseläkkeiden eläkevastuu, jotka ovat olleet vastaisten vanhuuseläkkeiden eläkevastuissa vuonna $v-1$ ja siirtyneet alkaneiden vanhuuseläkkeiden eläkevastuisiin vuonna v .

4.2.1 ALKANEIDEN VANHUUSELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU

Alkaneiden vanhuuseläkkeiden eläkevastuu hetkellä 31.12. v lasketaan kaavalla

$$(11) \quad \bar{V}_v^{VA} = \sum E_v^R(z) \bar{a}_{x+1/2}$$

missä $E_v^R(z)$ on määritelty kohdassa 3.

Eläkevastuu lasketaan kaikille ennen 1.1. $v+1$ myönnetyille ja 1.1. $v+1$ maksettaville vanhuuseläkkeille.

Muiden eläkelaitosten maksamien, mutta eläkesäätiön vastuulla olevien vanhuuseläkkeiden eläkevastuu voidaan arvioida tilinpäätökseen siten, että siirtymää vastaisista vanhuuseläkkeistä alkaneisiin vanhuuseläkkeisiin ei oteta huomioon.

4.2.4 TASAUSVASTUU JA TÄYDENNYSKERROINTA VASTAAVA KORKOTUOTTO

TyEL 178 § ja 179 §:ssä yhteisesti kustannettavia kuluja varten tarkoitettua, maksun tasausosista muodostunutta vastuuta kutsutaan seuraavassa tasausvastuiksi.

Tasausvastuu \bar{V}_v^T hetkellä 31.12.v lasketaan kaavalla

$$(19) \quad \bar{V}_v^T = \bar{V}_v^{TV} + \bar{V}_v^{TQ}.$$

Tasausvastuun osa \bar{V}_v^{TV} lasketaan kaavalla

$$(20) \quad \begin{aligned} \bar{V}_v^{TV} &= (1+b_1)(1-q_v^a)\bar{V}_{v-1}^{TV} \\ &+ (1+b_1)^{0,5} \left[(1-q_v^a)\bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TVR(y)})\Sigma S_v \right] \\ &+ \Delta R_v - \Sigma \bar{V}_v^V(i_v) - \Sigma \bar{V}_v^{VA}(i_v), \end{aligned}$$

missä

ΔR_v = kaavan (20a) mukainen täydennyskerrointa vastaava korkotuotto,

b_1 = määritelty kohdassa 1,

$\bar{V}_v^V(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava vastaisen vanhuuseläkevastuun määrä hetkellä 31.12.v,

$\bar{V}_v^{VA}(i_v)$ = kohdan 3 mukaista rahastoidun eläkkeen osaa $i_v(E_{v-1}^R + \Delta E_v^R)$ vastaava alkaneiden vanhuuseläkkeiden eläkevastuun määrä hetkellä 31.12.v.

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa vuosittain kustannustenjakoperusteissa esiintyvien kertoimien q_v^a , q_v^b , q_v^s ja $q_v^{TVR(y)}$ arvot ja niiden perusteella määräytyy eläkesäätiön osuus yhteisesti kustannettavista eläkkeistä.

Suuresta \bar{P}_v^T vähennetään vuodelta v valtion eläkerahastoon maksettu siirtymämaksu ja suuresta $\sum S_v$ 80 % vuodelta v valtion eläkerahastoon maksettavan siirtymämaksun perusteena olevasta palkkasummasta. Siirtymämaksulla tarkoitetaan siirtymämaksusta muutettaessa valtion virastoja, laitoksia tai liikelaitoksia osakeyhtiöiksi annetun lain mukaista maksua.

Täydennyskerrointa vastaava korkotuotto ΔR_v vuodelta v lasketaan kaavalla

$$(20a) \quad \Delta R_v = b_{16} \bar{V}_{v-1}^{VIU} + \frac{(1+i_0+b_{16})^{0,5} - (1+i_0)^{0,5}}{(1+i_0)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{VIU} - (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VIU} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) \right],$$

missä

$$\begin{aligned} b_{16} &= \text{määritelty kohdassa 1,} \\ i_0 &= \text{määritelty kohdassa 1,} \\ \bar{V}_v^{VIU} &= \bar{V}_v^V + \bar{V}_v^I + \bar{V}_v^{VA} + \bar{V}_v^{IA} + \bar{V}_v^{UA}, \\ \bar{V}_v^V(i_v) &= \text{määritelty kaavassa (20) ja} \\ \bar{V}_v^{VA}(i_v) &= \text{määritelty kaavassa (20).} \end{aligned}$$

Tasausvastuun osa \bar{V}_v^{TQ} lasketaan kaavalla

$$(21) \quad \bar{V}_v^{TQ} = (1+b_1)(1-q_v^a)\bar{V}_{v-1}^{TQ} + \Delta V_v^{TQ},$$

missä ΔV_v^{TQ} on osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun tasaava osa ja se lasketaan kaavalla

$$(22) \quad \Delta V_v^{TQ} = V_v^{Q'} - V_v^Q,$$

missä

V_v^Q = määritelty kohdassa 4.4

$$(23) \quad \begin{aligned} V_v^{Q'} = & (1+i_0 + b_{16} + \lambda \cdot j) \cdot \bar{V}_{v-1}^Q \\ & + \lambda \cdot j \cdot \bar{V}_{v-1}^{VIU} \\ & + \frac{\lambda \left((1+j)^{0,5} - 1 \right)}{(1+i_0)^{0,5}} \cdot \left[\bar{V}_v^{VIU} - \sum \bar{V}_v^V(i_v) - \sum \bar{V}_v^{VA}(i_v) - (1+i_0) \bar{V}_{v-1}^{VIU} \right] \\ & + \lambda (j - b_1) \cdot \bar{V}_{v-1}^T \\ & + \frac{\lambda \left((1+j)^{0,5} - (1+b_1)^{0,5} \right)}{(1+b_1)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{T*} - (1+b_1) \bar{V}_{v-1}^T \right] \end{aligned}$$

missä

$$\lambda = 0,1,$$

j = lain eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja vastuuvelan kattamisesta 6 §:n 1 momentin mukaisen sijoitusryhmän IV alaryhmän 1 mukaisille sijoituksille laskettu eläkelaitosten keskimääräinen vuosituotto prosentteina, josta on vähennetty 1 prosenttiyksikkö,

$$\begin{aligned}
\bar{V}_{v-1}^Q &= \text{määritelty kohdassa 4.4,} \\
\bar{V}_v^T &= \text{kaavan (19) mukainen tasausvastuu,} \\
\bar{V}_v^{T*} &= (1+b_1)(1-q_v^a)\bar{V}_{v-1}^T \\
&\quad + (1+b_1)^{0,5} \left[(1-q_v^a)\bar{P}_v^T - (q_v^b + q_v^s - q_v^{TVR(y)}) \sum S_v \right],
\end{aligned}$$

Jos $\bar{V}_v^T < 0$, määrä $\bar{V}_v^{T'} = -\bar{V}_v^T$ on TyEL:n 183 §:n 2 momentin mukaisten kustannustenjakoperusteiden osan I mukainen saatava Eläketurvakeskukselta ja tasausvastuulle hetkellä 31.12. v asetetaan arvo $\bar{V}_v^T = 0$. Mikäli tällöin $\bar{V}_v^{TV} > 0$, asetetaan suureen \bar{V}_v^{TQ} arvoksi $-\bar{V}_v^{TV}$, muussa tapauksessa sekä $\bar{V}_v^{TV} = 0$ että $\bar{V}_v^{TQ} = 0$.

Tilinpäätöksessä 31.12. v tasausvastuuna käytetään arvioitua suuretta V_v^T , jota laskettaessa kertoimet q_v^a , q_v^b , q_v^s ja $q_v^{TVR(y)}$ arvioidaan. Lisäksi määrinä \bar{P}_v^T ja \bar{V}_v^{VIU} voidaan tilinpäätöksessä 31.12. v käyttää seuraavien kaavojen ilmaisemien periaatteiden mukaisia likiarvoja.

$$(24) \quad P_v^T = \frac{u_v^s}{u_{v-1}^s} \frac{\sum S_v}{\sum S_{v-1}} \bar{P}_{v-1}^T,$$

missä u_v^s on keskimääräisen TyEL:n perittävän vakuutusmaksun tasausosa vuonna v ja sen arvo on annettu liitteessä 2 ja

$$(25) \quad V_v^{VIU} = V_v^V + V_v^I + \bar{V}_v^{VA} + {}^1\bar{V}_v^I + {}^2\bar{V}_v^I + {}^1\bar{V}_v^U + {}^2V_v^U.$$

5.1 VUOSIMAKSUN TASAUSOSA

Vuosimaksun tasausosa \bar{P}_v^T vuodelta v lasketaan kunkin työnantajan osalta kaavalla

$$(32) \quad \bar{P}_v^T = y_v^p \sum S_v - \sum \left(\frac{\bar{N}_{65}}{D_x} \Delta E_v^R \right) - \sum (i_x + u_x + p_v^M + l_v) S_v \\ - \min \left\{ \max \left\{ p_v^H \sum S_v; p_v^n \cdot 756 \right\}; y_v^p \sum S_v \right\},$$

missä kertoimien y_v^p , i_x , u_x , p_v^M , l_v , p_v^H ja p_v^n arvot on annettu liitteessä 2.

LIITE 2

VAKUUTUSTEKNISIIN PERUSTEISIIN LIITTYVÄT KERTOIMET**1. Eläkkeen perusteena olevan palkan arviointi**

$$S^M = 2860 \text{ €} \quad (\text{kaava (2)})$$

$$S^N = 1980 \text{ €} \quad (\text{kaava (2)})$$

2. Työkyvyttömyyskertoimet i_x

x	$100i_x$	x	$100i_x$
18	0,06	41	0,82
19	0,10	42	0,88
20	0,14	43	0,93
21	0,19	44	1,00
22	0,24	45	1,06
23	0,28	46	1,13
24	0,32	47	1,21
25	0,36	48	1,30
26	0,39	49	1,40
27	0,41	50	1,51
28	0,43	51	1,61
29	0,45	52	1,74
30	0,47	53	1,88
31	0,49	54	2,02
32	0,51	55	2,16
33	0,53	56	2,31
34	0,56	57	2,29
35	0,59	58	2,19
36	0,62	59	1,93
37	0,65	60	1,23
38	0,69	61	0,60
39	0,73	62	0,18
40	0,77	63-	0,00

3. Työttömyyskertoimet

$$u_x = 0 \quad (\text{kaavat (17) ja (18)})$$

4. Tasauskertoimet

$$y_{2012}^p = 0,233 \quad (\text{kaava (32)})$$

5. Rahastoitua vanhuuseläkettä koskevat kertoimet

$${}^1i_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (4)})$$

$${}^2i_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (4)})$$

$${}^3i_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (4)})$$

$${}^4i_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (4)})$$

6. Alkaneiden työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeiden vastuun ja vuosimaksun ta- sausosan laskemiseen liittyviä kertoimia

$$k_1^I = 0,63 \quad (\text{kaava (14)})$$

$$k_2^I = 0,56 \quad (\text{kaava (14)})$$

$$k_3^I = 0,05 \quad (\text{kaava (14)})$$

$$k_1^U = 0 \quad (\text{kaavat (17) ja (18)})$$

$$k_2^U = 0 \quad (\text{kaavat (17) ja (18)})$$

$$k_3^U = 0 \quad (\text{kaavat (17) ja (18)})$$

$$k_4^U = 0 \quad (\text{kaavat (17) ja (18)})$$

$$\Delta u_x = 0,00 \quad (\text{kaava (18)})$$

$$u_{2011}^s = 0,180 \quad (\text{kaava (24)})$$

$$u_{2012}^s = 0,183 \quad (\text{kaava (24)})$$

$$p_{2012}^M = 0,0017 \quad (\text{kaava (32)})$$

$$l_{2012} = 0,00061 \quad (\text{kaava (32)})$$

$$p_{2012}^H = 0,006850 \quad (\text{kaava (32)})$$

$$p_{2012}^n = 1 \quad (\text{kaava (32)})$$

$$u_{2012} = 0,0356 \quad (\text{kaava (33)})$$

$$q_{2012} = 0,0144 \quad (\text{kaava (33)})$$

7. Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vastuun laskemiseen liittyviä kertoimia

$${}^1k_{2012}^{VI} = 1,60 \quad (\text{kaavat (9) ja (10)})$$

$${}^2k_{2012}^{VI} = 0,82 \quad (\text{kaavat (9) ja (10)})$$

$$\Delta i_x = 1,00 \quad (\text{kaava (10)})$$

8. Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu \bar{V}^e

$$k_{2011} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (30)})$$

$$k_{2012} = \text{arvo annetaan myöhemmin} \quad (\text{kaava (30)})$$